

Temat: **Stanisław Moniuszko i opera.**

Nauczyciele prowadzący: **mgr Agata Dachowska**

Uczniowie: **Klasa VII**

Termin: -

Przewidywany czas trwania zajęć: **45 min.**

Cele ogólne:

- uczeń zapozna się z wielkim polskim kompozytorem – Stanisławem Moniuszko,
- zapozna wybrane utwory kompozytora,
- uczeń uwrażliwi się na słuchanie muzyki.

Cele operacyjne:

- uczeń potrafi przybliżyć sylwetkę S. Moniuszki,
- uczeń potrafi wymienić kilku kompozytorów światowych,
- uczeń rozwinął słuch muzyczny.

Cele terapeutyczne:

- odreagowanie napięć związanych z hospitalizacją,
- budowanie pozytywnego obrazu własnej osoby.

Formy pracy: praca indywidualna.

Metody: podająca, poszukująca, praktycznego działania.

Środki dydaktyczne: internet – wybrane utwory muzyczne, załącznik nr 1.

Przebieg zajęć:

1. Powitanie. Nauczyciel wita wszystkich zebranych i zaprasza ucznia/ów do aktywnego uczestniczenia w zajęciach.

2. Kompozytor. Nauczyciel zapoznaje uczniów z terminem kompozytor. Prosi o wymienienie kilku przykładów światowych kompozytorów (np. Chopin, Mozart, Beethoven, E. Morricone, Ignacy Jan Paderewski, K. Penderecki). Pogadanka na temat ulubionych kompozytorów – do wysłuchania wybrany przez dzieci utwór muzyczny.

Termin kompozytor odnosi się do twórców używających notacji muzycznej, inaczej zapisu nutowego, komponujących muzykę poważną lub rozrywkową.

3. Stanisław Moniuszko – Nauczyciel przedstawia sylwetkę Stanisława Moniuszki.

Stanisław Moniuszko żył w epoce romantyzmu – urodził się w 1819 r. Komponował przede wszystkim dzieła operowe i pieśni. Utwory te cieszyły się w Polsce wielką popularnością i odegrały bardzo ważną rolę w historii rodzimej muzyki. Artystę uważa się za twórcę polskiej opery narodowej. Moniuszko został wychowany w duchu patriotyzmu. W

dzieciństwie nauczył się wielu pieśni patriotycznych i ludowych. Moniuszko skomponował prawie 300 pieśni przeznaczonych na głos i fortepian. Do najbardziej znanych utworów należą: *Prząśniczka*, *Stary kapral*, *Dziad i baba*, *Kozak*. Kompozytor starannie dobierał teksty do swoich pieśni. Korzystał m.in. z wierszy Adama Mickiewicza, Stefana Witwickiego oraz Józefa Ignacego Kraszewskiego. Po ukończeniu studiów muzycznych w Berlinie Moniuszko zamieszkał w Wilnie. Najważniejsze miejsce w twórczości Moniuszki zajmują opery. Kompozytor pragnął nadać tym widowiskom ojczysty, narodowy charakter. Nie było to łatwe – w XIX w. Polacy żyli pod zaborami, a ówczesne władze zwalczały przejawy patriotyzmu. Najśłynniejsze opery Moniuszki to *Halka*, *Straszny dwór* i *Hrabina*.

4. Utwór – Do wysłuchania *Prząśniczka* S. Moniuszki. Pogadanka na temat wysłuchanego utworu. Czy się podobał? O czym opowiada?

5. Opera – Pogadanka na temat opery. Do wysłuchania fragment wybranej opery.

Opera to rozbudowany spektakl muzyczny, podczas którego prezentowana jest muzyka wokalna-instrumentalna. Składa się z występów solowych i zespołowych np. chóralnych i baletowych. Aktorzy operowi śpiewają, a wykonywane przez nich pieśni nazywa się ariami. Fabuła przedstawienia operowego zostaje opisana w tekście zwanym libretto. Do najważniejszych kompozytorów operowych należą Wolfgang Amadeusz Mozart, Gioacchino Rossini, Giuseppe Verdi.

6. Karta pracy – załącznik nr 1.

7. Podsumowanie zajęć. Uczeń kończy zdanie: Na dzisiejszej lekcji dowiedziałem się, że...

KARTA PRACY

„Stanisław Moniuszko i opera”

1. Podpisz ilustracje tytułami najsłynniejszych pieśni Stanisława Moniuszki.

2. Podkreśl tytuły oper, które skomponował Stanisław Moniuszko.

Czarodziejski flet, Wesele Figara, Dama pikowa, Halka, Hrabina, Wolny strzelec, Carmen, Straszny dwór, Traviata

3. Rozwiąż rebus.

Hasło:

4. Uzupełnij tekst wyrazami z ramki w odpowiedniej formie. Niektóre słowa możesz wpisać więcej niż jeden raz.

solowy, opera, libretto, primadonna, brawa, zespołowy,
kanał orkiestrowy, reżyser, choreograf, aria, operowy, scenograf, orkiestra

_____ to rozbudowany utwór wokalnie-instrumentalny wystawiany na scenie. Składa się ona z partii _____ i _____, na przykład chóralnych i baletowych. Treść _____ zawarta jest w tekście określanym

jako _____. Na jego podstawie kompozytor tworzy muzykę. W przygotowaniach do przedstawienia _____ uczestniczy wiele osób. _____ kieruje pracą wszystkich artystów. _____ opracowuje układy taneczne, a _____ projektuje kostiumy i dekoracje. Aktorzy operowi wykonują pieśni zwane _____. Najważniejsze role odgrywają główna śpiewaczka, czyli _____, i pierwszy śpiewak. Muzykę wykonuje _____ ukryta przed publicznością w _____. Nagrodą dla artystów są gromkie _____ publiczności po zakończeniu spektaklu.

5. Podaj nazwiska czterech wybitnych kompozytorów tworzących opery.

Możesz skorzystać z internetu i dostępnych książek.

-
-
-
-

6. Wyjaśnij, dlaczego Stanisław Moniuszko jest uważany za twórcę polskiej opery narodowej.

.....

.....

.....

.....

.....